15 במרץ 2026

לכבוד
לשכת העיתונות הממשלתית
Service@press.pmo.gov.il

שלום רב,

הנדון: בקשה להבהרה בנוגע לקריטריונים להזמנת עיתונאים למסיבות עיתונאים של ראש הממשלה

1. אנו פונים אלייך מטעם מכון זולת לשוויון וזכויות אדם בעקבות פרסומים לפיהם עיתונאים מעיתון הארץ לא הוזמנו מלכתחילה למסיבת העיתונאים שקיים ראש הממשלה ביום 12.3.26 , ורק בעקבות פניות ולחץ ציבורי הותר לעיתונאי יהונתן ליס להשתתף בה ברגע האחרון.[1]
2. לשכת העיתונות הממשלתית היא גוף ציבורי הפועל תחת משרד ראש הממשלה, מכוח סמכות מנהלית, ותפקידה להסדיר את עבודתם של עיתונאים מול רשויות השלטון ולהבטיח תנאים תקינים לעבודת התקשורת בישראל. מתוקף תפקיד זה מחויבת הלשכה לפעול בהתאם לעקרונות היסוד של המשפט המינהלי, ובהם עקרונות השוויון, הסבירות, ההגינות המינהלית והשקיפות.
3. נציין כי באתר הרשמי של הלשכה מוגדר תפקידה כ"גשר המחבר בין הממשלה לבין התקשורת".[2] הגדרה זו משקפת את התכלית המוסדית של לע"מ כגוף מקצועי שנועד להבטיח זרימת מידע פתוחה ושוויונית בין רשויות השלטון לבין כלל כלי התקשורת.
4. על כן, ככל שעיתונאים מכלי תקשורת מסוים אינם מוזמנים לאירוע עיתונאי רשמי של הדרג המדיני, קיים חשש כי הלשכה חורגת מתפקידה המקצועי המוטל עליה כמתווכת, והופכת בפועל לגורם פוליטי המסנן את הגישה למידע שלטוני. בהקשר זה נקבע בפסיקת בית המשפט העליון כי חופש העיתונות וחופש הביטוי הם מעקרונות היסוד של השיטה הדמוקרטית וכי לרשויות השלטון חלה חובה מיוחדת להימנע מפעולות העלולות לפגוע בגישה של כלי תקשורת למידע ציבורי.[3]
5. הדרה של עיתונאים מכלי תקשורת מסוים מהשתתפות במסיבת עיתונאים רשמית, ככל שאכן כך נעשה, מעוררת חשש כבד לפגיעה בעקרון השוויון ולסטייה מחובותיה של רשות מנהלית לפעול באופן מקצועי ועניייני. יתרה מכך, התנהלות מסוג זה עלולה להתפרש כניסיון לסנן מראש שאלות ביקורתיות או לצמצם את מגוון הקולות העיתונאיים המשתתפים באירוע, ובכך לפגוע בתכלית הדמוקרטית של מסיבות עיתונאים ככלי לפיקוח ציבורי על השלטון.

---

[1] NeriaKraus@ Neria Kraus רשת X (12.3.2026, 20:24).
[2] אודות המשרד - לשכת העיתונות הממשלתית, אתר משרד ראש הממשלה.
[3] בג"ץ 680/88 מאיר שניצר ואחרים נגד הצנזור הצבאי הראשי (פורסם בנבו, 10.1.1989).

6. מעבר לכך, מן ההיבט של תקינות המינהל, רשות ציבורית אינה רשאית להפעיל סמכויותיה באופן מפלה או שרירותי. כאשר מתקבלת החלטה באשר לזהות העיתונאים המוזמנים לאירוע רשמי של הדרג המדיני הבכיר, מצופה כי ההחלטה תתבסס על קריטריונים מקצועיים, שקופים ושוויוניים, ולא על שיקולים פוליטיים או יחס למידת הביקורת של כלי תקשורת מסוים כלפי הממשלה.
7. במיוחד בתקופה רגישה של מלחמה ומשבר ביטחוני, כאשר הציבור בישראל נשען במידה רבה על התקשורת לצורך קבלת מידע אמין ועדכני, קיימת חשיבות יתרה להבטחת תנאים המאפשרים סיקור עיתונאי חופשי, מגוון ובלתי תלוי. כל פגיעה בגישה השוויונית של כלי תקשורת למידע ממשלתי עלולה לפגוע באמון הציבור הן במוסדות השלטון והן בהליך הדמוקרטי עצמו.
8. נוכח האמור, נבקש לקבל את התייחסותכם לשאלות הבאות:

א. מהם הקריטריונים שלפיהם נקבעת רשימת העיתונאים המוזמנים למסיבות עיתונאים רשמיות של ראש הממשלה?

ב. האם קיימים נהלים כתובים בנושא זה, והאם הם פורסמו לציבור או לעיתונאים?

ג. מה הייתה הסיבה והשיקולים לכך שעיתונאים מעיתון הארץ לא נכללו תחילה ברשימת המוזמנים לאירוע האמור?

נודה להתייחסותכם בהקדם.

בכבוד רב,

טל הלל, עו"ד
מקדמת מדיניות, מכון זולת

עינת עובדיה
מנכ"לית, מכון זולת